

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної
роботи
Олександр ГОЛОВКО
“ 21 ” вересня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
УКРАЇНА В СИСТЕМІ МІЖНАРОДНОЇ БЕЗПЕКИ
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 29 «Міжнародні відносини»
(шифр і назва)

спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
(шифр і назва)

освітня програма «Міжнародні відносини».

вид дисципліни за вибором

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2022 / 2023 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“30” серпня 2022 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: викладач кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки **Тимур АНДРІЄВСЬКИЙ**

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Протокол від “26” серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри _

(підпис)

Людмила НОВИКОВА

(ім'я та прізвище)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини»

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини»

(підпис)

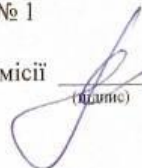
Євгенія СОЛОВИХ

(ім'я та прізвище)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “29” серпня 2022 року № 1

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Лариса ГРИГОРОВА - БЕРЕНДА

(ім'я та прізвище)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Україна в системі міжнародної безпеки» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки **бакалавра** зі спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», освітня програма «Міжнародна відносини».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни: є ознайомлення студентів з теоретико-методологічними основами дослідження безпеки, сучасними чинниками міжнародної безпеки, з'ясування співвідношення національної, регіональної та міжнародної безпеки, аналіз національної безпеки як частини національного інтересу держави, визначення місця та ролі України в системі міжнародної безпеки.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

ознайомлення здобувачів із з теоретико-методологічними основами дослідження безпеки; вивчення основних термінів та теоретичних моделей впливу інформаційної сфери на політику; надання знань про співвідношення національної, регіональної та міжнародної безпеки, аналіз національної безпеки як частини національного інтересу держави в умовах глобалізації; ознайомлення із роллю України в системі міжнародної безпеки; дослідження основних загроз міжнародній безпеці; формування теоретичних знань та практичних навичок протидії викликам у сфері міжнародної безпеки; напрацювання підходів пов'язаних із викликами міжнародній безпеці спричинених агресією РФ.

Формування загальних компетентностей:

- **ЗК4.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- **ЗК5.** Здатність працювати в міжнародному контексті.

- **ЗК7.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Формування спеціальних компетентностей:

- **СК2.** Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

- **СК4.** Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій, регіональних досліджень.

- **СК8.** Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.

- **СК9.** Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.

- **СК16.** Здатність здійснювати всебічний аналіз причин і наслідків сучасних міжнародних конфліктів.

- **СК17.** Розуміння основ сучасного міжнародного права, та здатність застосовувати міжнародно-правові норми та принципи.

1.3. Кількість кредитів - 4

1.4. Загальна кількість годин – 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	-й
Семестр	
5-й	-й
Лекції	
32 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
32 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
56 год.	год.
у тому числі індивідуальні завдання	
год.	

1.6. Заплановані результати навчання:

Знання:

- **РН02.** Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів.

- **РН09.** Знати основи, норми та принципи сучасного міжнародного права.

Уміння/навички:

- **РН11.** Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.

- **РН18.** Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо.

- **РН22.** Аналізувати причини та наслідки сучасних міжнародних конфліктів.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

▪ Тема 1. Вступ до курсу «Україна в системі міжнародної безпеки».

Вступ. Предмет, мета, завдання та структура курсу «Міжнародна та європейська безпека», його наукова та практична актуальність. Загальна характеристика джерел та літератури за темами курсу.

Поняття і суть міжнародної безпеки. Дефініція «безпеки» в науці про міжнародні відносини. Безпека як головна мета закордонної політики держав. Дослідження проблем міжнародної безпеки в світовій та європейській науці.

▪ **Тема 2. Історичний контекст зародження, розвитку та становлення системи міжнародної безпеки. Концепція колективної безпеки та її історичні форми.**

Міжнародні відносини та міжнародна безпека в Давньому світі. Зародження системи міжнародної безпеки. Вестфальська система міжнародних відносин 1648 року. Зародження перших коаліцій. Віденська система міжнародних відносин 1815 року. Перша світова війна та Друга світова війна.

Поняття колективної безпеки і його сутність. Концепції колективної та кооперативної міжнародної безпеки: їх поява та еволюція. Історичні форми колективної безпеки. Ліга Націй (1919-1920), причини її створення та діяльність. Пакт А. Бріана – Ф. Келлога (Паризький пакт) (1928-1929), його суть та історичне значення. Організація Об'єднаних Націй (24.10.1945) та її завдання.

Формування системи кооперативної безпеки в об'єднаній Європі.

Тема 3. Міжнародні організації та їх роль у забезпеченні міжнародної безпеки. Глобальна, регіональна і субрегіональна безпека та способи її забезпечення.

Багатовимірність поняття міжнародної безпеки. Глобальний, регіональний та субрегіональний вимір міжнародної безпеки. Односторонні (унілатеральні) та багатосторонні (мультилатеральні) методи забезпечення міжнародної безпеки. Ізоляціонізм і нейтралітет як форми забезпечення міжнародної безпеки.

Взаємопов'язаність понять національної та міжнародної безпеки.

Міжнародні організації безпекового характеру та їх роль в забезпеченні глобальної, регіональної та субрегіональної безпеки.

ООН: механізми і форми її діяльності щодо збереження миру в світі. Генеральна асамблея та Рада Безпеки ООН, Конференція з роззброєння та ін. Миротворчі місії ООН та участь в них України.

Місце і роль НАТО в формуванні нової структури євроатлантичної безпеки. Програма «Партнерство заради миру», участь України в її реалізації.

Найважливіші регіональні організації: Організація Американських Держав (ОАД), Ліга Арабських Держав (Арабська ліга, ЛАД), Організація Африканської Єдності (Африканський союз, ОАЄ/АС), Асоціація держав Південно-Східної Азії (АСЕАН), та їхня роль в підтриманні регіональної та субрегіональної безпеки.

Тема 4. Глобальні виклики сучасності як загроза міжнародній і європейській безпеці.

Нові виклики для міжнародної безпеки в сучасному світі. Засоби формування системи міжнародної безпеки в добу глобалізації. Проблема міжнародного тероризму, організованої злочинності, наркоторгівлі, торгівлі людьми, нелегальних міграцій тощо. Потреба подолання крайніх

Тема 5. Військові аспекти міжнародної безпеки: гонка озброєнь, рівновага сил і процес роззброєння.

Протистояння двох суспільно-політичних систем та гонка озброєнь у другій половині ХХ століття. Виникнення загрози існуванню людства. Концепція «рівноваги сил» у протистоянні СРСР та США, її наслідки.

Світові та регіональні договори про роззброєння та нерозповсюдження ядерної та інших видів зброї. Обмеження стратегічних і звичайних озброєнь та заходи з посилення довіри між наддержавами та іншими суб'єктами міжнародних відносин.

Проблема скорочення озброєнь та будівництва нової якості колективної безпеки у постбіполярному світі.

Тема 6. Система європейської безпеки та Україна. Російсько-українська війна як викли

Європейська конструкція безпеки – НАТО, КБСЄ/ОБСЄ, Рада Європи. Механізми спільної зовнішньої політики та оборони ЄС. Участь України в європейських структурах та співпраця з ними.

СНД, Організація договору про колективну безпеку (ОДКБ) та Шанхайська організація співробітництва (ШОС). Їх загроза Україні.

Україна в регіональних організаціях (ЦЄІ, ГУАМ, ОЧЕС тощо).

Зони небезпеки і конфліктів на теренах СНД – придністровська, кавказька, азійська.

Російська агресія проти України та реакція світу. Мінські угоди та Нормандський формат. Повномасштабне вторгнення 2022 року. Росія як загроза системі міжнародної безпеки. Допомога Україні: ленд-ліз. Криза системи міжнародної безпеки та об'єднання Європи. Рамштайн та конференції донорів як заміна міжнародним організаціям. Питання про системи прийняття рішень в ЄС, НАТО, відмова від політики загального консенсусу.

Покарання Росії за її злочини. Питання міжнародного трибуналу за злочин агресії, пошук та притягнення винних росіян за злочини в Україні.

Світова міжнародна безпека після війни: чи буде третя світова?

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
о		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Вступ до курсу «Україна в системі міжнародної безпеки».	14	4	4			6						
Тема 2. Історичний контекст зародження, розвитку та становлення системи міжнародної безпеки. Концепція колективної безпеки та її історичні форми.	22	6	6			10						
Тема 3. Міжнародні організації та їх роль у забезпеченні міжнародної безпеки. Глобальна,	22	6	6			10						

регіональна і субрегіональна безпека та способи її забезпечення.												
Тема 4. Глобальні виклики сучасності як загроза міжнародній і європейській безпеці.	16	4	4			8						
Тема 5. Військові аспекти міжнародної безпеки: гонка озброєнь, рівновага сил і процес роззброєння.	16	4	4			8						
Тема 6. Система європейської безпеки та Україна. Російсько-українська війна як виклик системі безпеки. Криза системи колективної безпеки. Нові шляхи координації зусиль поза межами традиційних організацій.	30	8	8			14						
Усього годин	120	32	32			56						

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Вступ до курсу «Україна в системі міжнародної безпеки».	6
2	Тема 2. Історичний контекст зародження, розвитку та становлення системи міжнародної безпеки. Концепція колективної безпеки та її історичні форми.	6
3	Тема 3. Міжнародні організації та їх роль у забезпеченні міжнародної безпеки. Глобальна, регіональна і субрегіональна безпека та способи її забезпечення.	6
4	Тема 4. Глобальні виклики сучасності як загроза міжнародній і європейській безпеці.	4
5	Тема 5. Військові аспекти міжнародної безпеки: гонка озброєнь,	4

	рівновага сил і процес роззброєння.	
6	Тема 6. Система європейської безпеки та Україна. Російсько-українська війна як виклик системі безпеки. Криза системи колективної безпеки. Нові шляхи координації зусиль поза межами традиційних організацій.	8
	Разом	32

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Тема 1. Вступ до курсу «Україна в системі міжнародної безпеки». <i>Завдання:</i> опрацювання навчальної літератури, аналіз основних нормативних актів, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів та доповідей.	6
2	Тема 2. Історичний контекст зародження, розвитку та становлення системи міжнародної безпеки. Концепція колективної безпеки та її історичні форми. <i>Завдання:</i> опрацювання навчальної літератури, аналіз основних нормативних актів, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів та доповідей. <i>Додатково:</i> зробити доповідь на одну із запропонованих тем: <ul style="list-style-type: none"> - Як вплинула Вестфальська система міжнародних відносин 1648 року на систему безпеки. - Віденська система міжнародних відносин 1815 року та її вплив на міжнародку безпеку. - Паризький конгрес 1856 року та його вплив на безпеку в Європі. - Берлінський конгрес 1878 року та його вплив на міжнародну безпеку. - Гаазькі конференції 1899 та 1907 років. Загальна характеристика. Прочу тут також взяти до уваги Конвенцію про мирне розв'язання міжнародних зіткнень (сутичок) 1907 року. <p>Есе на тему: «Чому Ліга Націй не зупинила світ від Другої світової війни?»</p>	10
3	Тема 3. Міжнародні організації та їх роль у забезпеченні міжнародної безпеки. Глобальна, регіональна і субрегіональна безпека та способи її забезпечення. <i>Завдання:</i> опрацювання навчальної літератури, аналіз основних нормативних актів, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів та доповідей. <i>Додатково:</i> доповідь про одну із ключових міжнародних організацій, розкрити повноваження, механізми прийняття і реалізації рішень, визначити слабкі місця.	10
4	Тема 4. Глобальні виклики сучасності як загроза міжнародній і європейській безпеці. <i>Завдання:</i> опрацювання навчальної літератури, аналіз основних нормативних актів, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів та доповідей. <i>Додатково:</i> підготуватися до дебатів та написати есе на тему «Визнання Російської Федерації державою-спонсором тероризму в контексті світової боротьби з тероризмом:	8

	за чи проти».	
5	Тема 5. Військові аспекти міжнародної безпеки: гонка озброєнь, рівновага сил і процес роззброєння. <i>Завдання:</i> опрацювання навчальної літератури, аналіз основних нормативних актів, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів та доповідей.	8
6	Тема 6. Система європейської безпеки та Україна. Російсько-українська війна як виклик системі безпеки. Криза системи колективної безпеки. Нові шляхи координації зусиль поза межами традиційних організацій. <i>Завдання:</i> опрацювання навчальної літератури, аналіз основних нормативних актів, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів та доповідей. <i>Додатково:</i> презентації на тему: <ul style="list-style-type: none"> - Мінські угоди; - Нормандський формат; - Феномен Рамштайну; - Ленд-ліз та допомога Україні. Вивчити моделі різних міжнародних трибуналів, вміти пояснити та аргументувати яка модель трибуналу найбільш ефективна для притягнення РФ до відповідальності.	14
	Разом	56

6. Індивідуальні завдання

Навчальним планом не передбачено

7. Методи навчання

Результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РН02. Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів.	пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладу, евристичний навчальна дискусія, дослідницький метод, пояснювальний метод	усне опитування на практичних заняттях; оцінювання: виступів на практичних заняттях, презентацій, написання есе, аналіз кейсів, письмова екзаменаційна робота
РН09. Знати основи, норми та принципи сучасного міжнародного права.	пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладу, евристичний навчальна дискусія, дослідницький метод, пояснювальний метод	усне опитування на практичних заняттях; оцінювання: виступів на практичних заняттях, презентацій, написання есе, аналіз кейсів, письмова екзаменаційна робота
РН11. Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.	пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладу, евристичний навчальна дискусія, дослідницький метод, пояснювальний метод	усне опитування на практичних заняттях; оцінювання: виступів на практичних заняттях, презентацій, написання есе, аналіз кейсів, письмова екзаменаційна робота
РН18. Розуміти та застосовувати для	пояснювально-	усне опитування на

розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо.	ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладу, евристичний навчальна дискусія, дослідницький метод, пояснювальний метод	практичних заняттях; оцінювання: виступів на практичних заняттях, презентацій, написання есе, аналіз кейсів, письмова екзаменаційна робота
PH22. Аналізувати причини та наслідки сучасних міжнародних конфліктів.	пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладу, евристичний навчальна дискусія, дослідницький метод, пояснювальний метод	усне опитування на практичних заняттях; оцінювання: виступів на практичних заняттях, презентацій, написання есе, аналіз кейсів, письмова екзаменаційна робота

8. Методи контролю

При вивченні дисципліни «Україна в системі міжнародної безпеки» застосовуються наступні методи контролю: усний, письмовий та тестовий. Контроль з дисципліни складається з поточного контролю, який проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на практичних заняттях та лекціях, у формі виступів здобувачів при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі тестування, тощо. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення поточної оцінки, і враховуються при визначенні підсумкової екзаменаційної оцінки з дисципліни.

Засвоєння тем (поточний контроль) контролюється на семінарських заняттях відповідно до конкретних цілей, засвоєння окремих розділів (проміжний контроль) – на семінарських підсумкових заняттях або виконанням індивідуальної роботи

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки здобувачів:

- тестові завдання;
- розв'язування задач;
- виконання творчих завдань.

Поточний контроль є складовою організації освітнього процесу. Завданням поточного контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок здобувачів, набутих під час засвоєння окремого розділу дисципліни. Розділ – це логічно завершена частина теоретичного та практичного навчального матеріалу з навчальної дисципліни. Кожен окремий розділ включає семінарські заняття та завдання для самостійної роботи тощо. Поточна підсумкова оцінка – це сума балів, отриманих здобувачами за виконання всіх видів робіт, передбачених цим розділом.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять, поточного контролю. Сума балів, які здобувач денної форми навчання може набрати за модульними контролями, дорівнює 60. Розрахункова шкала для оцінювання роботи здобувачів на семінарських заняттях:

Критерії оцінювання роботи протягом семестру

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
--------	---------------------	--------------------------

Усне опитування / навчальна дискусія за питаннями практичного заняття	Висока активність здобувача на практичному занятті, демонстрація засвоєння повного обсягу матеріалу теми, ознайомлення із запропонованими джерелами, уміння робити висновки	2
	Активність здобувача на практичному занятті, демонстрація засвоєння повного обсягу матеріалу теми, ознайомлення із запропонованими джерелами, уміння робити висновки, але здобувач припустився окремих помилок.	1
Тестування за питаннями практичного заняття	За кожною темою, де передбачено тестування, пропонується 10 тестових питань закритого типу з однією правильною відповіддю. Правильна відповідь на 1 питання оцінюється в 0,1 бала.	0,1–1
Навчальна дискусія за результатами аналізу науковою статтею / міжнародними правовими актами	Висока активність здобувача на практичному занятті, демонстрація ознайомлення із запропонованим матеріалом, уміння мислити аналітично, формувати та виражати своє ставлення до предмета дискусії, робити висновки.	2
	Активність здобувача на практичному занятті, демонстрація ознайомлення із запропонованим матеріалом, уміння мислити аналітично, формувати та виражати своє ставлення до предмета дискусії, робити висновки, але здобувач припустився окремих помилок.	1
Підготовка та захист презентацій доповідей	Змістовна відповідність презентації доповіді запропонованій темі та її повне розкриття, формальна відповідність методичним рекомендаціям до підготовки презентацій доповідей. демонстрація засвоєння знань програмного матеріалу та умінь їх застосовувати на практиці при виконанні та захисті презентації доповіді, вміння робити висновки, обґрунтовувати власну позицію.	2
	Змістовна відповідність презентації доповіді запропонованій темі та її розкриття, окремі вади формальної відповідності методичним рекомендаціям до підготовки презентацій доповідей. демонстрація засвоєння знань програмного матеріалу та умінь їх застосовувати на практиці при виконанні та захисті презентації доповіді, вміння робити висновки.	1
Перевірка складання логіко-структурної схеми	Відповідність схеми запропонованій темі, повнота використання матеріалу за темою схеми, наявність логіко-структурних зв'язків між елементами схеми, демонстрація засвоєння знань програмного матеріалу та умінь їх застосовувати.	1
Виконання та захист творчого завдання (есе)	Змістовна відповідність есе обраній темі та її повне розкриття, формальна відповідність методичним рекомендаціям до підготовки есе. демонстрація систематизованих та глибоких знань програмного матеріалу та умінь їх застосовувати на практиці при виконанні та захисті есе, вміння грамотно інтерпретувати одержані результати на рівні творчого використання, вміння робити висновки, демонстрація	3

	ознайомлення із запропонованими джерелами.	
	Змістовна відповідність есе обраній темі та її розкриття, окремі несуттєві вади формальної відповідності методичним рекомендація до підготовки есе демонстрація систематизованих знань програмного матеріалу та умінь їх застосовувати на практиці при виконанні та захисті есе, вміння грамотно інтерпретувати одержані результати на рівні творчого використання, вміння робити висновки, демонстрація ознайомлення із окремими запропонованими джерелами.	2
	Змістовна відповідність есе обраній темі та її неповне розкриття, окремі суттєві вади формальної відповідності методичним рекомендація до підготовки есе демонстрація знань програмного матеріалу та умінь їх застосовувати на практиці при виконанні та захисті есе, вміння інтерпретувати одержані результати на рівні творчого використання, вміння робити висновки, демонстрація ознайомлення із окремими запропонованими джерелами.	1
Перевірка групової роботи з підготовки питань до колоквіуму	Демонстрація систематизованих та глибоких знань програмного матеріалу та умінь їх застосовувати на практиці при підготовці питань для колоквіуму, демонстрація ознайомлення та роботи із запропонованими джерелами, творчий підхід до підготовки питань.	2
	Демонстрація базових знань програмного матеріалу та умінь їх застосовувати на практиці при підготовці питань для колоквіуму, демонстрація ознайомлення та роботи з окремими запропонованими джерелами.	1
Колоквіум	Висока активність здобувача на практичному занятті, демонстрація засвоєння повного обсягу матеріалу теми, ознайомлення із запропонованими джерелами, вміння робити висновки.	3
	Активність здобувача на практичному занятті, демонстрація засвоєння повного обсягу матеріалу теми, ознайомлення із більшістю запропонованих джерел, вміння робити висновки, але здобувач припустився окремих несуттєвих помилок.	2
	Активність здобувача на практичному занятті, демонстрація засвоєння матеріалу навчальної дисципліни, ознайомлення із окремими запропонованими джерелами, вміння робити висновки, але здобувач припустився окремих суттєвих помилок.	1
	Обрана тема контрольної роботи повністю не відповідає її змісту; матеріал неякісно структурований або взагалі неструктурований; здобувач не використовував творчий підхід до вирішення суті поставленого проблемного питання; відсутні самостійні висновки за результатами виконання контрольної роботи; робота здана викладачеві із запізненням або не здана; здобувачем використано менше п'яти літературних джерел, не використані новітні наукові публікації та іноземні публікації; список	0-2

	використаних джерел оформлений із значними помилками або відсутній; мають місце порушення академічної доброчесності.	
Підсумковий контроль	Здобувач цілком і всебічно розкрив усі питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити.	35-40
	Здобувач достатньо повно і всебічно розкрив усі питання, вільно оперує термінологією і поняттями, демонструє знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити.	29-34
	Здобувач розкрив питання у загальних рисах, але спостерігаються деякі упущення при відповіді на питання, обґрунтування неточні. Не підтверджуються достатньо обґрунтованими доказами.	18-28
	Здобувач розкрив питання у загальних рисах, розуміє їхню сутність, намагається робити висновки, але при цьому слабо орієнтується в джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно.	10-17
	Здобувач не в змозі дати відповідь на поставлені запитання, або відповідь не правильна, не розуміє суть питання. Не ознайомлений з джерелами. Не може зробити висновків.	0-9

Здобувачі, знання яких оцінені мінімально необхідною для складання екзамену кількістю балів, не мають право на виконання додаткових завдань для підвищення отриманої кількості балів.

Здобувачі, які були відсутні на лекції чи семінарському занятті, або отримали незадовільну оцінку, відпрацьовують пропущене заняття або незадовільну оцінку викладачу у дні його консультацій за графіком, затвердженим кафедрою.

Для відпрацювання здобувач зобов'язаний надати індивідуально виконане завдання за темою пропущеного заняття та продемонструвати належний рівень теоретичної підготовки за темою заняття, яке відпрацьовується.

9. Схема нарахування балів

В основу рейтингової системи навчання покладено принцип накопичення балів за певний період навчання (семестр, рік), які здобувач отримує за виконання різних видів діяльності. Сума цих балів виступає в ролі кількісного показника якості роботи здобувача.

Оцінка успішності здобувача є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих розділів.

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання						Екзамен	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	Разом	
10	10	10	10	10	10	60	40
							100

--	--	--	--	--	--	--	--	--

T1, T2 ... – теми розділів.

За підсумками поточного та підсумкового контролю здобувач може набрати від 0 до 100 балів включно.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Глобалізація і сучасний міжнародний процес / за заг. ред. проф. Б. Гуменюка і проф. С. Шергіна. - К., 2009.
2. Денисов В. Н. Правовые аспекты разоружения в ракетно-ядерную эру. – Киев, 1990.
3. Зовнішня політика України в умовах глобалізації. Анотована історична хроніка міжнародних відносин (1993—2003). – К., 2004.
4. Кібербезпека: світові тенденції та виклики для України / Д. Дубов, В. Ожеван. К.: НІСД, 2018. 30 с.
5. Кучик О.С., Заяць О.А. Зовнішня політика України. Навчальний посібник. – К., 2010.
6. Магда Є. Гібрида війна. Вижити і перемогти. Київ: Віват, 2015. 304 с..
7. Мадіссон В.В., Шахов В.А. Сучасна українська геополітика. – К., 2003.
8. Міжнародне право: Навч. посібник За ред. М. В. Буроменського - К., 2006.
9. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1980— 2000): Підручник / Л. Ф. Гайдуков, В. Г. 10. Кремень, Л. В. Губерський та ін. – К., 2001.
11. Міжнародні організації: Навч. посіб. / За ред. О. С. Кучика. – 2-е вид. доп. і перероб. – К., 2007.
12. Нарис історії дипломатії України /За ред. В. А. Смолія. – К., 2001.
13. Перепелиця Г.М. Конфлікти в посткомуністичній Європі. – К., 2003.
14. Почепцов Г. Сучасні інформаційні війни. Вид. 2-ге, допов. Київ : Києво-Могила. акад., 2016. 502 с.
15. Про національну безпеку України : Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>.
16. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України» : Указ Президента України від 14.09.2020 № №392/2020. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037>.
17. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 28 квітня 2017 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» : Указ Президента України від 15.05.2017 р. № 133/2017. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1332017-21850>.

18. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 грудня 2016 року «Про Доктрину інформаційної безпеки України»: Указ Президента України від 25.02.2017 р. № 47/2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/47/2017#Text>.
19. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року «Про Стратегію національної безпеки України»: Указ Президента України від 26.05.2015 № 287/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/287/2015#Text>.
20. Світова гібридна війна: український фронт / За заг. ред. В. П. Горбуліна. Національний інститут стратегічних досліджень. К.: НІСД, 2018. 496 с. <http://resource.history.org.ua/item/0013707>
- Україна в міжнародних відносинах ХХ століття / За ред. Я. Й. Малика, М. З. Мальського. – Львів, 2004.
21. Україна на міжнародній арені: Збірник документів і матеріалів (1991–1997): У 2-х кн. – К., 1998. – Кн. 1.
22. Українська зовнішня політика та дипломатія: десять років незалежності // Науковий вісник Дипломатичної академії України. Вип. 5 / За заг. ред. Б. І. Гуменюка, Л. С. Тупчієнка. – К., 2001.

Допоміжна література

1. Глобальна та національна безпека підручник /за заг. ред. Г.П.Ситника, Ю.В.Ковбасюка. – К.: НАДУ, 2016.
2. Економічна стратегія держави: теорія, методологія, практика: [монографія] / Я. А. Жаліло; Нац. ін-т стратег. дослідж. – К., 2013. – 368 с.
3. Безпека міжнародна // Політологічний енциклопедичний словник / уклад.: Л. М. Герасіна, В. Л. Погрібна, І. О. Поліщук та ін. За ред. М. П. Требіна. — Х. : Право, 2015.
4. Малик Я.Й. Економічна безпека України: внутрішні та зовнішні чинники: навч. посібник/ Малик Я.Й., Гелей С.Д., Лесечко М.Д. – Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2017. – 256 с.
5. Антонюк Л. Л. Міжнародна конкурентоспроможність країн: теорія та механізм реалізації: [монографія]/ Л. Л. Антонюк.– К.: КНЕУ, 2018.– 275 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

Офіційні сайти органів державної влади та місцевого самоврядування в Україні

<https://www.president.gov.ua/> Президент України
www.rada.gov.ua Верховна Рада України
<https://www.kmu.gov.ua/> Кабінет Міністрів України
<https://www.mil.gov.ua/> Міністерство оборони України
<https://thedigital.gov.ua/> Міністерство цифрової трансформації України
<https://mkip.gov.ua/> Міністерство культури та інформаційної політики
<https://www.rnbo.gov.ua/> Рада національної безпеки та оборони України
www.niss.gov.ua Національний інститут стратегічних досліджень
<https://spravdi.gov.ua/> Центр стратегічних комунікацій
<https://sprotyv.mod.gov.ua/> Центр національного супротиву

Офіційні сайти міжнародних організацій

<https://www.un.org/en/> - Організація Об'єднаних Націй
<https://www.icj-cij.org/en> - Міжнародний суд ООН
<https://www.icc-cpi.int/> - Міжнародний кримінальний суд
<https://blogs.icrc.org/ua/> - Міжнародний Комітет Червоного Хреста

<https://www.nato.int/> - Організація Північноатлантичного договору (НАТО)

<https://www.osce.org/> - Організація з безпеки та співробітництва в Європі

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти екзамен дистанційно на платформі Google Classroom в дистанційному курсі «Україна в системі міжнародної безпеки», режим доступу: <https://classroom.google.com/c/NTQ4NTk1MzYzNzA3?cjc=cytautn>

Додаток 1

Додаток до робочої програми навчальної дисципліни _____
(назва дисципліни)

Дію робочої програми продовжено: на 20_____/20_____ н. р.

Заступник декана _____ факультету з навчальної роботи

(підпис) (прізвище, ініціали)

« ____ » _____ 20__ р.

Голова науково - методичної комісії _____ факультету

(підпис) (прізвище, ініціали)

« ____ » _____ 20__ р.